

[Dahlgaard.] deltagende partier. Jeg kan ikke tilbageholde, at jeg undrer mig lidt over, at boligministeren har fundet tiden inde til at nedskrive værdien af politiske forlig.

Boligministeren gav ved forslaget's fremsættelse udtryk for, at regeringen overvejer mulighederne for også at lette finansieringen af nyt privat boligbyggeri og af lån bl. a. i forbindelse med ejerskifte i parcel- og rækkehuse, men at regeringen ønskede disse forslag forelagt til drøftelse i kapitalmarkedsrådet, forinden der tages endelig beslutning. Jeg havde dengang en fornemmelse af, at ihvorvel disse bemærkninger utvivlsomt har været velovervejede, så var de måske lidt forhastede, og man er jo heller ikke kommet igennem med dette program.

Det er efter det radikale venstres opfattelse på høje tid, at det kapitalmarkedsråd, som regeringen har været så ivrig efter, at få nedsat, går i gang med virkeligt grundige overvejelser med henblik på at opstille rammer for boligområdets kapitalforbrug, ligesom det vil være rimeligt, at kapitalmarkedsrådet interesserer sig for mulighederne for at fremme opsparringen og kapitaldannelsen inden for boligsektoren selv. I virkeligheden burde også det forslag, vi behandler nu, have været til udtalelse i kapitalmarkedsrådet. Jeg vil gerne spørge boligministeren, om han har rejst eller agter at rejse spørgsmålene om boligsektorens kapitalforbrug og om opsparringsmulighederne inden for boligsektoren over for kapitalmarkedsrådet. Det radikale venstre har den opfattelse, at kapitalmarkedsrådets vurdering bør tilvejebringes med henblik på den langsigtede boligpolitik.

Henning Philipsen: Dette forslag er efter vor opfattelse en naturlig følge af den tidligere gennemførte lov om en ændring af rentesikringsloven; ellers havde der jo ikke været nogen mening i det, vi gennemførte tidligere.

Det er almindelig anerkendt, at en af de væsentligste årsager til, at der var disse enorme udlejningsvanskeligheder, ganske enkelt var disse høje indskud, som på nuværende tidspunkt er 6 pct. af nettobyggeomkostningerne. Disse indskud er efter min opfattelse også urimelige sammenlignet med de regler, som gælder for deposita i det pri-

vate udlejningsbyggeri, og helt urimelige er disse indskud — i relation til det som to foregående ordførere har været inde på, nemlig spørgsmålet om egenkapitalen — set i forhold til den måde, hvorpå man eksemplvis i dag kan erhverve sig et parcelhus, det kan man nemlig gøre uden at have en krone, uden at have nogen som helst form for egenkapital.

Der næst vil jeg gøre et par bemærkninger til, hvad der er sagt af de to foregående ordførere, først angående egenkapitalen. Nu har jeg prøvet på at fortælle borgerlige ordførere dette flere gange, og jeg håber, det efterhånden siver ind. Det almennyttige byggeri må ikke selvfinansiere, og herfor har bl. a. hr. Dahlgaard et medansvar såvel som alle andre, der har været ministre eller har været medlemmer af dette folketing i adskillige år. Man må ikke selvfinansiere, og på denne baggrund er det jo ejendommeligt, at man gang på gang stiller sig op her fra denne talerstol og fortæller, at det, man nu gør, f. eks. med denne lovgivning — som hr. Christophersen sagde det — er at svække det almennyttige byggeris interesse i at gøre sig selvfinansierende. Ja, men det er dog ikke rimeligt at anvende denne argumentation, når det er sådan, at man må ikke selvfinansiere, man må ikke tjene penge. Det er i hvert fald en argumentation, som karakteriserer dem, der fremfører den, mere end det karakteriserer det almennyttige byggeri.

Fru Clara Munck sagde — hvis jeg citerer det ærede medlem rigtigt — at det almennyttige byggeri kan bygge for flere hundrede millioner kroner, som opkræves hos den mindrebemidlede del af befolkningen. (*Afbrudelse af Clara Munck.*) Sådan forstod jeg det ærede medlem, men det kan vi jo få at se, når vi ser fortrykket. Hvis min opfattelse af, hvad fru Clara Munck sagde, er rigtig, ja, så synes jeg ikke, vi kunne få en bedre karakteristik af netop det almennyttige byggeri.

Heroverfor må man vel spørge: hvor opkræver det private udlejningsbyggeri sine midler, hvor opkræver det de penge, som anvendes til at betale renter og afdrag? Det har kun ét sted at hente disse penge, nemlig hos lejerne. Det er som regel sådan, at ejerne ikke betaler ret meget af det selv, hvis de overhovedet betaler noget.